

Sygn. akt IV U 718/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2013r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Paździerska

Protokolant: sekr. sądowy Karolina Płaczkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2013r. we Włocławku na rozprawie

sprawy T. K.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 09 lipca 2012r. znak: (...)

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni T. K. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 01 maja 2012r. do dnia 30 czerwca 2013r.;**
- 2. Nie stwierdza odpowiedzialności pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.**

Sygn. akt IV U 718/12

UZASADNIENIE

T. K. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 lipca 2012roku odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Wnioskodawczyni podniosła, że Komisja Lekarska przyznała jej rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do 30 czerwca 2013r. Następnie po 14 dniach organ rentowy odmówił przyznania jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. T. K. podniosła nadto, że nie pracowała bo zajmowała się 13-ściorgiem dzieci, w tym chorą córką, na którą pobiera świadczenie pielęgnacyjne i za ten okres odprowadzane były przez okres 10 lat składki z MOPS-u. Odwołująca opisała również aktualną sytuację finansową rodziny wskazując, że jest na utrzymaniu męża osiągającego miesięczny dochód w kwocie 1.000zł. oraz córki pobierającej rentę socjalną w kwocie 589zł., która to kwota przeznaczona jest na jej leczenie i dojazdy do W..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał całkowicie zaskarżoną decyzję i wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu wniesionego pisma organ rentowy wskazał, że orzeczeniem z dnia 21 czerwca 2012r. lekarz Orzecznik ZUS orzekł, że wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy. Data powstania niezdolności do pracy 21 grudnia 2011r. Zakład przyjął za udowodnione do stażu pracy odwołującej łącznie 10 lat i 10 miesięcy okresów składkowych

i nieskładkowych. W ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę zainteresowana udowodniła 7 lat, 5 miesięcy i 8 dni. Ostatni tytuł ubezpieczenia wnioskodawczyni minął 31 października 2009r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wskazując jako podstawę podjętej decyzji art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) odmówił T. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy albowiem niezdolność powstała po ustaniu tytułu ubezpieczenia.

W trakcie postępowania sądowego organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania wnioskodawczyni w trybie art. 477⁹§ 3¹k.p.c.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

T. K. urodziła się (...). W okresie od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 30 kwietnia 2001r. podlegała ubezpieczeniom emerytalno-rentowemu z tytułu pobierania zasiłku stałego, a od 1 maja 2004r. do 31 października 2009r. podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego.

Dowód: pismo z dn. 18.03.2010r. k. 6 akt organu rentowego.

W dniu 24 maja 2012 roku T. K. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz orzecznik orzeczeniem z dnia 21 czerwca 2012 roku uznał, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy do 30 czerwca 2013r. Data powstania całkowitej niezdolności do pracy 21 grudnia 2011r.

W trakcie toczącego się postępowania rentowego wnioskodawczyni udowodniła 10 lat i 10 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych.

Mając na uwadze poczynione ustalenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 9 lipca 2012 roku odmówił T. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy albowiem niezdolność do pracy powstała później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia (31.10.2009r.).

Dowód: orzeczenie lekarza k. 8-10, decyzja k. 11 akt rentowych.

U T. K. zdiagnozowano (...)w trakcie obserwacji onkologicznej oraz (...), które czynią ją osobą całkowicie niezdolną do pracy do dnia 30 czerwca 2013r. (...)i rozległymi wygojonymi świeżo bliznami po nawracających owrzodzeniach żylnych powodowały u wnioskodawczyni częściową niezdolność do pracy już przed listopadem 2009r.

Dowód: opinie biegłych k. 15-16, k. 36, k. 47 akt.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o dokumentację zgromadzoną w sprawie przez organ rentowy albowiem żadna ze stron postępowania nie kwestionowała jej autentyczności. Sąd wziął również pod uwagę wnioski wysnute przez biegłych lekarzy sądowych, których analiza nastąpi w dalszych rozważaniach Sądu.

Na wstępie zważyć należy, że Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odrzucenia odwołania T. K. w trybie art. 477⁹§ 3¹k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem Sąd odrzuci odwołanie w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli osoba zainteresowana nie wniosła sprzeciwu od tego orzeczenia do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia. Jeżeli odwołanie opiera się także na zarzucie nierozpatrzenia wniesionego po terminie sprzeciwu od tego orzeczenia, a wniesienie sprzeciwu po terminie nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby zainteresowanej, sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie. W takim przypadku organ rentowy kieruje sprzeciw do

rozpatrzenia do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W przedmiotowej sprawie zaakcentowania wymaga, że treścią odwołania wnioskodawczyni nie tylko kwestionuje fakt powstania orzeczonej niezdolności do pracy, podnosi bowiem również okoliczności dotyczące wyliczonych okresów składkowych i nieskładkowych oraz opisuje sytuację finansową rodziny. Nadto wskazuje na brak jak dla niej racjonalności w postępowaniu organu rentowego, w sytuacji, gdy jak pisze „Komisja Lekarska przyznała jej rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do 30 czerwca 2013r. Następnie po 14 dniach organ rentowy odmówił przyznania jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy”. Mając na uwadze pozytywny dla wnioskodawczyni wydźwięk orzeczenia lekarza orzecznika ZUS nie dziwi w ocenie Sądu fakt, że T. K. nie wniosła od niego sprzeciwu, żyła bowiem w przeświadczeniu, że renta jej przysługuje. Trudno wymagać by odwołująca знаła przesłanki przyznania prawa do renty skoro nie była o nich poinformowana.

Nie uwzględnienie żądania organu rentowego w przedmiocie odrzucenia odwołania pozwoliło Sądowi na jego merytoryczne rozpoznanie.

Mając zaś na uwadze, że organ rentowy uznał T. K. za osobę całkowicie niezdolną do pracy przedmiot rozważań Sądu koncentrował się na momencie powstania stwierdzonej u wnioskodawczyni niezdolności do pracy. Celem ustalenia powyższego w trakcie postępowania sądowego dopuszczono dowód z opinii lekarzy sądowych z dziedziny (...) oraz mając na uwadze zgłaszane zastrzeżenia organu rentowego dwukrotnie dopuszczano dowód z opinii uzupełniającej.

I tak w opiniach z dnia 3 października 2012r., z dnia 28 stycznia 2013t. i z dnia 27 marca 2013r. biegli wskazali, że (...)powodowały u wnioskodawczyni częściową niezdolność do pracy już przed listopadem 2009r. o czym świadczy stan nóg badanej oraz dokumentacja leczenia ambulatoryjnego.

T. K. nie kwestionowała przedłożonych opinii. Również organ rentowy nie zakwestionował opinii lekarza (...) i rozstrzygnięcie pozostawił do uznania Sądu.

Przechodząc do oceny sporządzonych w sprawie opinii wskazać należy, iż są one specyficznym środkiem dowodowym. Przeprowadzana ocena dokonywana jest z punktu widzenia fachowości osób, które ją sporządziły, dokładności przeprowadzonych badań oraz trafności uzasadnienia w powiązaniu z wynikami badań (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002r., V CKN 1354/00, LEX nr 77046; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 07 listopada 2000r., ICKN 1170/98, OSNC 2001/4/64).

Oceniając powyższe opinie pod względem dowodowym należy podkreślić, iż nie doszukano się w nich jakichkolwiek cech subiektywizmu, czy też prób dokonywania ocen, które przynależą do wyłącznych kompetencji Sądu. Przedmiotowe opinie sporządzone zostały w sposób wnikliwy i rzetelny, zgodny z wiedzą i doświadczeniem jej autorów- biegłych lekarzy specjalistów. Należy wskazać, iż charakteryzuje się ona jasnością a stanowisko w nich zawarte jest pełne, stanowcze, kategoryczne i wyczerpujące. Opinie uwzględniają ponadto wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności. Zdaniem Sądu nie ma najmniejszych podstaw do podważenia stanowisk biegłych jako osób posiadających wiadomości specjalne, których pozbawiona jest nie tylko strona, ale także i organ orzekający. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż okoliczność sporna między stronami wyjaśniona została dostatecznie.

W trakcie toczącego się postępowania wnioskodawczyni wносиła o uwzględnienie odwołania oraz przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Organ rentowy wywodził konsekwentnie w toku procesu, że wnioskodawczyni nie spełnia warunków do przyznania jej prawa do renty.

Mając na uwadze powyższe w ocenie Sądu Okręgowego rację trzeba było przyznać stanowisku prezentowanemu w toku procesu przez T. K.. Za przyjęciem zapatrywania wnioskodawczyni przemawia w szczególności przepis art. 57 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.)

Zgodnie z powołanym powyżej przepisem renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki :

1) jest całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy,

2) ma wymagany okres składkowy i nie składkowy,

2) niezdolność do pracy powstała w przewidzianym prawem okresie lub w czasie 18 miesięcy od czasu ustania tego okresu.

W sprawie bezspornym jest, że T. K. w dziesięcioleciu ustalonym od dnia powstania niezdolności do pracy ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy. Została również uznana obecnie za osobę całkowicie niezdolną do pracy, zaś przed listopadem 2009r. czyli w okresie ubezpieczenia stała się osobą częściowo niezdolną do pracy co uprawnia ją do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Mając na uwadze zaprezentowane powyżej rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres od dnia 1 maja 2012 roku (miesiąca, w którym zgłosiła wniosek art. 129 ust. 1 cytowanej ustawy) do dnia 30 czerwca 2013 roku (data wskazana przez biegłych lekarzy sądowych).

Konsekwencją poczynionych przez Sąd ustaleń było nie stwierdzenie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w myśl art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podkreślenia bowiem wymaga, że przesłanki jakie legły u podstaw przyznania wnioskodawczyni przedmiotowego świadczenia zostały ustalone dopiero na etapie postępowania sądowego.